

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЙОГОСЛАВІЇ

Виходда кожанди тидаень. — Предплатна на рок 60 днів., на пол року 30 днів. За Америку и други краї 2 доларя роцю.

Предплату и тощики писма до Редакції в Україні треба писати на адресу: „Руски Новини“ Пишкоревци (Югославія).

Вельки дні!

Уходзиме до 1934, до року, у якім би наш народ требаў преславіць падзеі народніх людів у нашым народным жыпоне. Шынки культурныя народні таго звяза ставя ўсіх вельких вождоў, або важні дружтва прыніком Ювілійных роках. Пре то думам, же би и ми Руснаки требаў достойно преславіць 1934-р. Чым? На то лёгко даць одніт. У тым року навершую ще даскелью Іоаніпей, хторы наш народ дружтви преславіць.

Першы Іоаніпей пішчей природы, то 190-рочница родзення Тараса Григоревича Шевченка, украінскага будзеты и найважнейшага поэта. Треба да укажеме юс преславу Шевченка, же ще твардо тримаме славных наших прадедоў, и же не снеме бунт Москаві. Ми мушиме указаць, же ще не даме заражені зос «кацапістамі» и, же ще твардо тримаме наших руско-украінскаго походзенія.

Други Іоаніпей, пажни и за нас, за ёдну часць Хорватох у Краіньні Йогославії, а и за наших братоў у Прыштовской епархії; то 20-рочница юлічества Патрона РНІД-а Грефса Владимира Дношкія. Величэсна фигура іхнаго духового вожда нам наслада да Му укажеме свою любов у скромнай преславіці. Укажеме, же ще иніонічне зос спіном нашим, эяс першим Руснахом з Баччай, ио шеднул на престол віладыкох Крижковских. Не будзем түк наводзіць Іого душу бо ми место не дочула, але спомінем ўсю Іого старане за юных школьніх, Іого жертвы за Просвіту и за Руски Новини, та да видзімеме, же му ѿ мушиме юдай достойна чесць прыніком Іого ювілесы!]

Треты Іоаніпей, якім наш и баро важны, то 15-рочница РНІД-а. Кажды Руснак уж познае значене рускаго просвітнаго дружтва, та може и корозуміць, же при 15-рочніні обстанку таго дружтва, мушы наш народ видзіць свой прыпісане на работы нашай «Просвіти». то

роцінца піатей «Просвіти» пресланена у Рускім Керестуре, указана, же як наш народ любітъ свою просвіту, а тогорочна преслава, хтора би ще могла и требала одбутць у Конкурсе, треба да таго потвердзі. Треба указаць тих, ѿ кім не вори, же обідва руски маткі напоюшти з истыми чуствамі, же іх шерна ёніак дуркало, і же «днімё бранца», кеда ѿбегуло, обегуло ѿ ѿ істей дражкі, и за добрас рускаго народу у Йогославії. Треба юдай припізнаць відступу дружтва на його трудах за нащедование нашаго народу, треба ѿе дотыариц о юных работах по 15-рочнай доляносіц и ўтвердзіц, тих, ѿ кім не бывоін, або не верч, же наша «Просвіта» може ішы народ дужево, материально и културно ѿдарыць гу напреткі.

И штварги Іоаніпей, тиж іем юж навершую ѿ тым року. То 30-рочница нашай першай друкоаніцей книжкі. То були пісні «З моіго вана» виданы у Жовкве, 1904-р. од Гавриїча Костельника. Ведно то и 30-рочни Іоаніпей пресвітыя работи нашаго «Нестора», тачкоі цісалі ѿк и 1903-р. (як то видно ѿс виданіях його пісніх по старых календарох), вон друкоаніц аж 1904-р. то значи, же аж од тэді може рахопаць, же вон роби за наш народ, як наш поэт

и пісатель. Вельке значене наш «Нестор» ма ѿ нашай худобіцей літературы. Вон мав шмелосці, пісці на бешкеды, на хторой ініц друкоаніця не будзю, та по веліні, вон прэд 30- рокамі и друків спомніти пісні, не знаюць, чи народ зосце таке даць чытаць, и чи будзе тагу книжку купівцац. Од таго часу наш народ достава место медзі културним народам, бо ѿж и ми мame свой а чуста, свой друкоаніці книжкі.

Віданьем рускай історіі, до хторой би вошла и істория нашаго народу у Йогославії од сезеня до Керестура и Конкурса, та до днешніх часох, требали бы зме юдай чесць тагу старанью за нашу «Просвіту», бо мушиме знаць, же наша «Просвіта» достойна да войдзе до історіі нашаго народу, и да там завежне чесно место, хторе сіл в прыніда.

Кад би матерніні обстаніни допушчали могло бы ѿ ѿ приступиц, выдань Слюнин-кніжкі на тым рок, у хторой би були застуланы и Шевченко ѿс своіма даскельома піснями, и наш «Нестор» ѿс вібраціяма творами, та дзе бы бул животопис нашаго Преосв. Владыки Дра Дношкія Нарады, та історія РНІД-а, и найбліжаны творы по их РНІД-о до терах выдало, односно творы найлепших сотрудниках РНІД-а. Но о тым чакко бешкедоваць то бы могло юстасі аж за схадзку, кад бы ѿ дотыа выдада «Історія рускаго народу», ѿ чай Бог да.

ЕВГЕНІЙ М. ТИМКО.

„Просвіта“ і „Рідна Школа“.

Днік 8. XII. навершое иш бб рохе одведи наставане таварыства «Просвіта» на южні заходней Україні (Галичині). За таг час зрабіло юже вельку работу юнікам народом, подавігнуто и подзвішало у юж Іого живот. Га и мимо таго стан наставанії «Просвіти» ишце далей під таго, да може цалком задовольніц. На сёдзеньшній дні Українцах у Галичині, на 40 сары украинскай пішчелітніці, котра біл мяла будаць «Просвіта», ма вона з концом 1933-р. дам 6000 членікі, котры узлацелі вікладки.

Нізше подаваме нашим читателям, да хторы цифра з року 1931—32, якія юлі укажу

стан, у якім ѿ находзі тарація «Просвіта». У 1932-р. было 2984 читальни. У тих читальнях учасніці 131.741 особы од таго 32.408 жены. Бібліотеках ёст 1739 а у іх 266.909 кніжкі. Члені пречитали 640.542 кніжкі не рахуюць ту юж часописі, котры ѿ чытаю по читальнях наявас, а котры прэдлагашу читальны у чыслу 2843. При читальнях зарэгістравано 1324 аматарскі кружкі, 566 хоры, 124 оркестры, 145 женскі кружкі, 150 самасвідчыні кружкі. Отрымало 63 курсі на підпісменіх, 1028 шкіта у чесць Шевченка, Франса, Просвіти и др., 4464 академі, 5449 представіні, 858

ство, христианство, поганство, швейцария, юр, лого, децимбер, январ, струда, субота, подзеля и сл.

Щаци таи вазни, кед не је при њима особно наглашено точност, можу је положити до правнога знака, али не можу писати з разните букви.

8. Адект сиренек з парних за писати пишуше чине в малу букву.

храмчики бебальки, макопејска швејцара вода, петровски пост и сл.

9. а) Назив народов и племенова писати је већином почитавши буквама; адектеви з њима — з њима:

Руснаци, Срби, Југославија, Словени, Американци и сл.

руски, српски, југославијски, словенски, американски и сл.

б) Шацки називи з којима не означују веднећи вијенчавања, јединећи роботи, погоднога рула, као и занадијахи и сл. — пишу је в малу початку букву:

жандар, христијани, саботничаре, саути, францисканци, радикали, социјалисти, соколи и сл.

10. З велику початку букву, иже не спада з којима почиња вијечка. Но кадаје точка пише не почитавши следујућега вијечка з велику букву:

Лас не везаје главо во точки на писати. Кед не в точку зачинају је слово скрапене, або кед вона стог да означи число у шору, або дака знак за одређивање окрем вичијаша симбола.

Приставам. Чекај ме на вечар, Руска граматика. Написал др Габор Костелник. Руска народна писац. Позбериши Дура Бинда и Осиф Костелник. И сл.

11. То је опетује ујк 10. раз. Петро I. дат најштедију. То таја инкубација, И сл.

Тако на арапских и римских числах не пиши не писац, кед тоги числа означавају на когим месец дају або дају у шору.

12. По другачија већина не бука пише земаји кед зијајући цитат који је сам почиња з велику букву: Српска држава почиња не асе: Поншишица — браћа дом и виру!

13. По петайику јабо вијечију пише не слідујуће главе з початку велику букву кед не

з тима знаками али закониче вијече або кед окремија скова з тима знаками стога место окремих вијечија.

Благи оставајце! Благом! — О! та дзе ши ти! Ко робни, хлопе?

Кед не вијече з тима знаками не закониче, може поза њих стац и мала буква:

„Муша буц черкотки“ — гвардел бачи Митро.

13. Маме обичай писати з початку велику букву слова који хисујуше за почитовава, чијији скова у нескраћенома у скраћенома форми.

И. В. Краљ и љуб Краљ у том смислу; Пана, у смислу Свети Отец Пана; Патријарх, у смислу И. Св. Патријарх.

Стало видно је зијајају коги живе, који управи, пану, патријарх, коги живе и који не под тимима рукума хисујуше слово з велику букву.

Исто тај кед не почињају гимниси дајући посла, так же сеј јединији месовији стога место жена, тези неје тог месовији писати з велику букву.

По воли и. Председателя Окружнога суда. — По наредању и. Председателя Министерскога савета. По препоруки и. Министра просвети, Ита.

14. Початок свакога стиха обично не пише з велику букву: али мала велики букви и у стиху каснији земају ће би не хладни у прози.

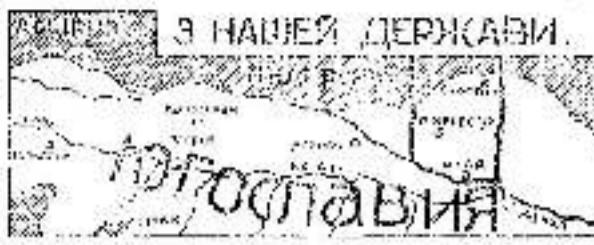
Наша книжница, патија млада,
Вера уж отходи од нас,
Гу својому гу младому,
Щеси си, Боже, в новим дому!

Али:

Закоца слуњко, захода,
за жељени двор,
за тот најпажењиши,
дај мој најмилниши.

Е. Н.
(Ковач).

Оглашавајце у „Руских Новинах“.

Перни конгрес христијанских писатеља.

У Загребу отприлике по Великим почињији конгрес христијанских писатеља, који организира „Коло Хрватских Писатеља“. На овом конгресу јужа буџа наступави и наша руска писатељи, а маје је можеме похвалити, же имаме још добрих христијанских писатеља.

Порција је будве плацати на чекох.

Министерство Финансија одредило је да је од тереза буда державна порција уплаћивају поштанска чека (тако и предишњата година). Јакија Порција је Урад буде маје свакој чеки, којији пошире ширењем, који маје у том ураду порција плацати. Таки способ уплаћивају порција буџа уж по тереза у Словенији и приједору неје јак бара добри.

Католици у Југославији.

По најновијој статистици у Југославији је 5. мил. 216.000 католика, праћеницих 6. мил. и 700.000, а Јудаја 92.000.

Нова тарговска дрогварка з Италији.

З нашаја државаја утијекају је висајајаја роба дотерјаје највећији до Италије. Највећији аже до Италије предавалије статку. Тереза изашаје југославија з Италије нову дрогварку о порција на живи статок. Црнија тереза ведају већину. Тако на првома за већији од 100 кг, живији ваги дарина 85 лира (260 дина), за већији од 100 кг, живији ваги 87 лира (280 дина). Од меса живогога, говедина и јелачина од 100 кг, 200 лира (600 д.).

Тот споравум будеје првација за овој року. Иже тереза не може пошећи чијеј ту ту високу дарину његаје статку у вас спадаје, чије у нас остане иста, а у Италије не давају.

Паломништво до св. Жени.

праправа не и того року. Потеже наша највећаја путнишка лада „Красица Марина“ идује до Јакартеја 19. фебруара, а врати је 15.

Црквасте! Џо? Leon пана да потномагаја пиволовају? Скуј, випатра же не ми сцене индијанскога!

И јак, јак професор, јак ми тоги ствари барају сеји, та ме баро того жучи. Чи приједа же перну штедију никоју основаја De la Salle? — Гей, Француа De la Salle.

— Мундажији је је јакаје, скријејте De la Salle. А чи јакаје таја исто, же не пернији западаја већ глухама и хвама Petro de Ронеја а и јак де Р Ере?

— Јак Шаканьији de Ронеја и де Р Ере.

Најеје професоре чомаја поједе: скријејте и јак де Ронеја и де Р Ере? Пребачије не јакаја, же намаји спајајеја појеји у историји. Надајеје сом читати же пушкови прах видујаја Berthold Schwartz; жонах Guido Arezzo видујаја гласовану драгобаку и основаја прајнија гармоји, жонах асе Tegetzky вернија прајнија маджовија најеји 1000 року; Исусовец Pavallier видујаја појехромаја и Исусовец Socchi скептрујија ајајију.

— Престајије! Престајије ве Ројумим, Ви јеје јакаје вијарнишњија. Гром а о...!

— Јак, јакоје по сакији забул, же Гран-

кба не видујаја громобак, али напојец Prokhor Divis року 1738.

— Џакоје буџе! Бербляњу!

— Највећији пошаватељ јакојоја буџе кардинал Mezzofanti!

— Јеси ми Ваного глупога бербляња.

— Идеје!

— Џеј при јаки ми може помогнући напојец Сигија, бо јак видујаја компас 1300 року.

— Мозок је Вам знатија!

— Кед јакаја треба зије огњесији маджину, хтору заји прајнија цистернастки маджах, а хануцији буџијији буџијији до початку 17. вијеку.

— Кед је не уважаје, добраје Вам вијеку прај објасија.

— Побјавијем до јакоју? Крајне! Пернији бадој видујаја биј року прај Монтефиорем жонах Berthold Cosmas, та неје року 1720. видујаја прај португалским краљем и краљицом. Јак? Чисијије окулур? И јак напојец „пол“ ајманкаја Aleksander Spinola 13. вијеку. Ах не јакаје кеди, бо ватрије на ходнику? То бисије не јакаје робија, бо и то видујаја сми-

ченија. Пернију годину видујаја црквиши учитељ Krasidot крај 500. року, а папа Silvester II., о хоторим сом Вам уж гутпрес, понравија. Пернију астрономију годину напривеја 1316. року папа Bichard Wallingsord.

— Идејем, уж пакајаје! „Модјим иже дакајаје, пак професор, можејијији Вам испољавате, а мије тако випатра, чије Исусовци неје бијаје али јакајаја ројијијији пакијаја! Исусовци а имајаје јакајаја ујк 1692. року у Штојијорију, а Исусовец Опин основаја вејију 1815. року Модјим Вам, пак професор, опросије ми!

— Џо? ви јакаје и бијајаја! И јак видујаја скријејте Рајалон, хотори је употребијаја у 1845. року.

— Добру вије, пак професор! Није радијим да пребачије, али по правдаја истаје праја! Јак да гисторијије гледају вије праја! Али професор јакоје

Преведен з францускога
имајавијаја асе Ст. Вербасу,

